

Bioinformatic Analysis of Horizontal Transmission of Genes Related to Antibiotic Resistance Genes in Escherichia coli

Ghiasvand S.^{*1} PhD, Vaseghi A.² MSc, Alavian F.³ PhD

¹ Biology Department, Science Faculty, Malayer University, Malayer, Iran

² Nanobiotechnology Department, Agriculture Faculty, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

³ Science Faculty, Farhangian University, Tehran, Iran

Abstract

Escherichia coli is a Gram-negative bacterium, the second most common bacteria in the intestine and the main indicator of urban water pollution, is the most common cause of urinary tract infection and also is one of the main factors in food poisoning and diarrhea. Drug resistance of this bacterium to antibiotics is a global challenge. Horizontal gene transfer (HGT) is the movement of genetic material between unicellular and other gene transfer pathways which is an important factor in the evolution of many organisms, antibiotic resistance in bacteria, gene function. Antibiotic resistance in E. coli can be transferred to another species of bacteria through HGT mechanisms. Today, Bioinformatics methods have been used to understand and detect genes transfer from HGT mechanism. In this study, bioinformatics tools such as PredictBias, ACLAME, Mobil Genetic Elements (MGEs), PAI-ID, and Alien_Hunter were used in order to genes analysis that related from antibiotic resistance in E. coli. Bioinformatics and MIC assays results showed horizontal transfer of resistance genes. Also, 26 of 30 genes showed transcription in all software. Most of the genes that identified show over 50% GC-content. put P gene with 178, blaCMY with 62, BlaTEM with 43, and aac-6 with 66 homologies in the PredictBias and ACLAME websites. mob (A-C) and rep (A-C) gene families are the highest numbers of horizontal gene transfer from infection bacteria strain. Those cluster genes are the highest resistant of laboratory tests that carries resistant genes such as blaSHV and blaCHV on the blaCMY plasmid.

Keywords

Horizontal

Gene

Transfer

[<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh/?term=Horizontal+Gene+Transfer>];

Bioinformatics [<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh/?term=Bioinformatics>];

MIC [<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh/68020128>];

Antibiotic Resistance [<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh/68004352>];

E. coli [<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh/68004926>]

*Corresponding Author

Tel: -

Fax: +98 (81) 32355404

Post Address: Malayer University, 4km of Malayer-Arak Road, Malayer, Iran. Postal Code: 6571995863

s.ghiasvand@malayeru.ac.ir

Received: March 16, 2019

Accepted: September 30, 2019

ePublished: March 14, 2020

بررسی بیوانفورماتیکی انتقال افقی ژن‌های دخیل در مقاومت آنتی‌بیوتیکی در *Escherichia coli*

سعیده قیاسوند* PhD

گروه زیست‌شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران

اکبر وافقی MSc

گروه نانو بیوتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

فیروزه علویان PhD

دانشکده علوم پایه، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

Escherichia coli یک باکتری گرم منفی، دومین باکتری از نظر فراوانی در روده و شایع‌ترین عامل عفونت ادراری و از عوامل اصلی مسمومیت غذایی و اسهال است. همچنین به‌عنوان شاخص اصلی آلودگی آب شهری اهمیت ویژه‌ای دارد. مقاومت دارویی این باکتری به آنتی‌بیوتیک‌ها به‌عنوان یک چالش جهانی مطرح می‌شود. به فرآیند انتقال ماده ژنتیکی در مسیری غیر از انتقال ژن‌ها به‌صورت رابطه والد-فرزندی انتقال افقی ژن (HGT) گفته می‌شود. این فرآیند می‌تواند روی عملکرد ژن‌ها از جمله ژن‌های ایجادکننده مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها تغییر ایجاد کند. ایجاد مقاومت در باکتری *E. coli* می‌تواند از طریق ژن‌های متحرک به گونه‌های دیگر باکتری‌ها هم انتقال پیدا کند. امروزه از ابزارهای بیوانفورماتیکی برای فهم و ردیابی ژن‌های انتقال‌یافته با مکانیزم انتقال افقی استفاده می‌شود. در این مطالعه با استفاده از ابزارهای بیوانفورماتیکی مانند PredictBias، ACLAME، MGEs، Mobil Genetic Elements (MGEs)، PAI-IDA و Alien-Hunter به بررسی برخی ژن‌های دخیل در مقاومت به آنتی‌بیوتیک در باکتری *E. coli* پرداخته شد. نتایج بررسی‌های بیوانفورماتیکی و روش MIC انتقال افقی ژن‌های مقاومت را نشان داد. ۲۶ ژن از ۳۲ ژن در کلیه نرم‌افزارها انتقال را نشان دادند. بیشتر ژن‌های شناسایی‌شده دارای درصد بازهای GC بالای ۵۰٪ بودند. ژن‌هایی مانند *put P* با ۱۷۸ توالی، *blaCMY* با حدود ۶۲ توالی، *BlaTEM* با ۴۳ توالی و *aac-6* با ۶۶ توالی در سایت‌های PredictBias و ACLAME به دست آمدند. *mobA*، *mobB* و خانواده ژنی *rep* بیشترین احتمال انتقال افقی را بین سویه‌های بیماری‌زا نشان دادند. بیشترین مقاومت در تست‌های آزمایشگاهی را ژن‌های *blaSHV* و *blaCHV* روی پلاسمید *blaCMY* نشان دادند. **کلیدواژه‌ها:** انتقال افقی ژن، بیوانفورماتیک، MIC، مقاومت آنتی‌بیوتیکی، /شریشیا کلی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۲/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۷/۸

*نویسنده مسئول: s.ghiasvand@malayeru.ac.ir

مقدمه

باکتری /شریشیا کلی (*E. coli*) یک باکتری گرم منفی به شکل باسیل و از خانواده انتروباکتریاسه است. این باکتری بی‌هوازی اختیاری، بدون اسپور و اغلب متحرک است. همچنین دومین باکتری از نظر فراوانی در روده و شاخص اصلی آلودگی آب شهری به فاضلاب محسوب می‌شود. گوشت، شیر، آب و ماهی در معرض آلودگی به این باکتری و سبزی خام و سالاد مهمترین منبع آن هستند. این باکتری از طریق تماس مستقیم در هنگام خردکردن

گوشت و استفاده از فرآورده‌های لبنی غیرپاستوریزه و مصرف سبزیجات خام ضدعفونی‌نشده می‌تواند انتقال یابد. برخی سویه‌های آن موجب مسمومیت غذایی و اسهال می‌شوند. این باکتری شایع‌ترین عامل عفونت ادراری است که حدود ۹۰٪ عفونت‌های ادراری در زنان را به خود اختصاص می‌دهد^[1]. مقاومت دارویی /شریشیا کلی اهمیت زیادی به‌خصوص در بیماران بستری در بیمارستان‌ها دارد. مقاومت ضد میکروبی در *E. coli* در سراسر جهان گزارش شده است و سرعت افزایش مقاومت آن، نگرانی‌های زیادی در کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته ایجاد کرده است^[2]. انتقال افقی ژن (HGT) به فرآیند انتقال ماده ژنتیکی بین ارگانیسم‌ها در مسیری غیر از انتقال عمودی ژن‌ها و یا بدون داشتن رابطه والد-فرزندی و یا رابطه سلول مادری سلول دختری گفته می‌شود. در انتقال عمودی ژن‌ها، ماده ژنتیکی از والد به فرزندان انتقال پیدا می‌کند^[3]. انتقال افقی ژن‌ها یکی از مهمترین عوامل مقاومت آنتی‌بیوتیکی در باکتری‌ها است^[4]. از انتقال افقی ژن‌ها در مهندسی ژنتیک نیز استفاده می‌شود. این مکانیزم یا پدیده در تکامل باکتری‌ها نقش دارد و در حدود ۱۰ تا ۱۷٪ ژنوم باکتری‌ها از طریق انتقال افقی ژن به دست آمده است. سازگاری باکتری‌ها در برابر استرس‌های محیطی از طریق انتقال افقی ژن ایجاد شده است^[3,5]. مواد ژنتیکی متحرک (MGE) شامل توالی‌هایی هستند که در ژنوم حرکت می‌کنند. این مواد دارای توالی‌های ساختاری و یا ژن‌هایی هستند که قابلیت جابه‌جاشدن را درون و بین ژنوم به آنها می‌دهد. در موجودات مختلف محدوده متفاوت انتقال گزارش شده است. عمده‌ترین منشأ این توالی‌ها خارج ژنومی است^[4]. MGE از طریق روش‌های مختلفی مانند استفاده از واسطه‌های عناصر القایی می‌تواند در انتقال افقی ژن دخالت داشته باشد و آن را تسهیل کند. این عناصر می‌توانند در عملکرد ژن‌ها تغییر ایجاد کنند و هنگامی که در نزدیکی محل ورود ژن در ژنوم میزبان قرار بگیرند با تخریب یا غیرفعال‌سازی ژن‌ها در محل ورود ژن موجب تغییر در عملکرد ژن‌ها می‌شوند. این عناصر می‌توانند مزایایی را برای میزبان داشته باشند که از جمله می‌توان ممانعت از تأثیر یک توالی تنظیمی، تعمیر شکست‌های DNA دورشته‌ای و یا حفظ تلومر در دروزوفیلا را نام برد. نمونه‌ای از این ژن‌ها، ژن گروه خونی ABO است که در مهره‌داران از طریق انتقال افقی ژن منتقل شده‌اند. اکثر ژن‌های دیگر به آنزیم‌های درگیر در متابولیسم مربوط بودند. در بررسی‌های انجام‌شده در انسان، حدود بیست ژن از طریق HGT منتقل شده‌اند و ۱۲۸۸ ژن خارجی اضافی در ژنوم انسان شناسایی شد که قبلاً گزارش نشده بود. بعضی از این ژن‌ها در متابولیسم لیپید درگیر هستند که شامل تجزیه اسیدهای چرب و ایجاد گلیکولیپیدها است^[6]. سایر ژن‌ها شامل ژن‌های دخیل در واکنش التهابی، سیگنال‌دهی ایمنی سلول و واکنش‌های ضد میکروبی سم هستند. هرچند ژن‌های دخیل در متابولیسم اسیدهای آمینه، تغییرات پروتئین‌ها و فعالیت‌های آنتی‌اکسیدانی نیز انتقال افقی نشان داده‌اند. باکتری‌ها و آغازیان میکروارگانیسم‌هایی هستند که بیشترین

استفاده از ابزارهای بیوانفورماتیکی PredictBias، ACLAME، Mobile Genetic Elements (MGEs) و PAI-IDA و همچنین پایگاه‌های اطلاعاتی SeqWord Genome به بررسی ژن‌های دخیل در مقاومت آنتی‌بیوتیکی در باکتری *E. coli* پرداخته شد. نتایج نشان داد که بین ژن‌های ایجاد مقاومت بیشتر ژن‌های *aceK*، *icd*، *trpC*، *gapA*، *pabB*، *gnd*، *crr*، *mutS*، *mdh*، *uvrD*، *putP*، *polB* و *polA* از طریق انتقال افقی منتقل می‌شوند [29]. در این نرم‌افزارها بیشتر از الگوریتم‌هایی که براساس روابط نیاکان، میزان و وجود توالی خاص در ابتدا و انتهای ژن‌ها، بررسی مقدار GC در ژن‌ها و نقاط داغ در انتقال ژن‌ها هستند، استفاده می‌شود. نتایج حاصل از مطالعات‌های بیوانفورماتیکی با داده‌های آزمایشگاهی تایید شد.

مواد و روش‌ها

ژن‌های دخیل در مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها در باکتری *Escherichia coli*

در مطالعه حاضر، توالی‌های مورد نظر با استفاده از پایگاه‌های اطلاعات ژنومی همچون NCBIRefSeq استخراج شدند. به همین منظور داده‌ها و توالی با استفاده از BLAST و BLAST+ مورد بررسی قرار گرفت. در تمامی مراحل سایت‌ها و توالی‌های مورد استفاده شش فرم خوانش ORFs ارزیابی شدند. از سایت PredictBias (www.davvbiotech.res.in/PredictBias) برای بررسی پیش‌گویی انتقال افقی ژنوم باکتری *E. coli* استفاده شد. اساس کار این سایت براساس درصد GC است [30]. همچنین از سایت ACLAME (<http://aclame.ulb.ac.be>) برای بررسی MGEs استفاده شد [31]. در این سایت از هر دو توالی DNA و پروتئین برای بررسی توالی‌های متحرک استفاده می‌شود. همچنین از نرم‌افزار Alien_Hunter برای امکان انتقال افقی توالی‌های مورد بررسی استفاده شد. پس از بررسی متون و پایگاه‌های اطلاعاتی ژن‌های دارای ارجحیت در انتقال افقی شامل *elt*، *sepA*، *paa*، *ast*، *aac(3)*، *strB*، *strA*، *aadA*، *sul1*، *tetA*، *faeG*، *estB*، *rmf*، *dsbA*، *spx*، *yqau*، *cpX*، *P*، *yc*، *b*، *slt*، *aidA*، *dacA*، *fad2*، *efeU*، *yoleH*، *dctA*، *mzrA*، *raiA*، *flhC*، *yccA*، *spy*، *tpxB*، *yccA*، *sbm*، *A*، *putP*، *ompF*، *nhaB*، *mglB*، *bla*، *RaiA*، *aadA1*، *tetA*، *ydeH*، *Rmf*، *dsbA*، *flhC*، *cpX*، *P*، *ereA*، *cmlA*، *tetB*، *dfrA1*، *qnr*، *aac3*، *sul1*، *SHV*، *sul3*، *acc(3)*، *qnrS*، *catA1*، *bla-Tem*، *sul2*، *blaCMY*، *qnrD*، *qnrC*، *qnrB*، *qnrA*، *qepA* و *aac6* هستند. همچنین توالی مربوط به ژن‌های *repA*، *repB*، *mobA*، *repC*، *linB*، *mobC*، *ant*، *strB*، *cll*، *cro*، *cl*، *mobB*، *strA*، *sulII*، *catIII*، *strA*، *strB*، *aph(3'')-I*، *mobC*، *repB*، *mob*، *mobA* در سایت ACLAME مورد بررسی قرار گرفت.

انتقال افقی در آنها اتفاق افتاده است [7]. بررسی HGT روی ویروس‌ها ایجاد بیش از ۵۰ ژن در گونه‌های اولیه که از چارچ‌ها منشا گرفته‌اند را نشان داده است [8]. به نظر می‌رسد بیشتر HGT در نخستین‌ها از نیایی است که گاهی اوقات بین نیای مشترک مهره‌داران و نیای مشترک نخستین‌ها رخ داده است [5]. جزایر مقاومت میکروبی (REIs) و نیز جزایر بیماری‌زایی (PAIs) جایگاه‌های بسیار مهمی در ژنوم هستند که در مراحل مختلف انتقال افقی ژن‌ها و همچنین در تکامل باکتری‌ها نقش اساسی دارند [9]. مقاومت دارویی در باکتری *E. coli* به یک مشکل جهانی در حوزه‌های مختلف پزشکی و دامپزشکی تبدیل شده است [10]. ایزوله‌های مقاوم در باکتری *E. coli*، با مقاومت به تعداد زیادی آنتی‌بیوتیک ایجاد شده‌اند. مقاومت در این باکتری بیشتر از طریق ژن‌های متحرک انجام می‌شود [11]. امروزه نرم‌افزارهای بیوانفورماتیکی متعددی برای پیش‌گویی ژن‌های انتقال‌یافته با مکانیزم انتقال افقی طراحی شده‌اند و استفاده از آنها در حال گسترش است [12]. از جمله این نرم‌افزارها می‌توان به SIGI- [13]، HMM، IslandPath [14]، PAI-IDA [15]، Centroid [16]، Alien_Hunter [17]، MibolomeFinder [18]، IslandPick [19]، EDIG [20]، GIST [21] و IslandViewer [22] اشاره کرد.

مطالعه‌ای در بررسی ژن‌های انتقالی از باکتری به آرکی‌ها نشان داد که حدود ۱۵٪ ژن‌ها بین باکتری‌ها و آرکی‌ها انتقال افقی پیدا کرده است [5]. آریستوتلیس روش و نرم‌افزار جدیدی براساس مرزهای کدون برای بررسی انتقال افقی ژن‌ها طراحی کرد [12]. در روش‌های سنتی بیشتر روش‌های فیلوژنتیکی برای بررسی و مطالعه انتقال افقی استفاده می‌شد. در این روش‌ها از پارامترهایی همچون مقدار GC برای بررسی و انتقال ژن‌ها استفاده می‌شود. در مورد باکتری *E. coli* نیز براساس قالب خوانش ژن (ORF) انتقال افقی ژن بررسی شده است [23]. همچنین از درخت فیلوژنتیکی برای پیش‌گویی و پیش‌بینی انتقال افقی ژن‌ها در این باکتری استفاده شده است [24]. بعضی فاکتورهای مهم مانند عناصر همجوار توالی (IS elements)، همجاری با tRNA بوده و همچنین سازه‌های متحرک در انتقال ژن‌ها بسیار تاثیرگذار هستند. بیشتر روش‌های شناسایی عناصر متحرک ژنی براساس مقایسه توالی ژنی و ژنومی انجام می‌شوند [26]. ژن‌های زیادی مانند بسیاری از ژن‌های فاکتورهای رونویسی در باکتری *E. coli* شناسایی شده‌اند که توسط سیستم انتقال افقی منتقل شده‌اند [27، 28]. در بررسی‌هایی روی باکتری *E. coli*، نشان داده شده است که حدود ۷۵۵ ژن توسط انتقال افقی انتقال یافته‌اند. با توجه به افزایش مقاومت به آنتی‌بیوتیک در باکتری /شریشیا کلی، با بررسی و شناسایی انواع ژن‌های مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها و بررسی مکانیزم اثرات آنها در ایجاد مقاومت، به نظر می‌رسد که مطالعه و بررسی این ژن‌ها از اهمیت خاصی برخوردار باشد و از آنجایی که منجر به ایجاد راهکارهای درمانی جدید می‌شود، ارزشمند است. در این مطالعه با

کشت باکتری *Escherichia coli*

قرار گرفته است، تقریباً مشابه هستند. طبق جدول ۱ بیشتر ژن‌های شناسایی شده مربوط به سایت PAIDB و حدود ۳۱ مورد هستند که با مقاومت به آنتی‌بیوتیک در باکتری *E. coli* ارتباط دارند.

نتایج حاصل از سایت PAIDB

در بررسی انجام شده توسط نرم‌افزار PAIDB تعداد ۶۷ ژن مورد بررسی براساس جدول‌های مربوطه ارایه شد. نتایج مربوط به وجود و عدم وجود ژن‌های *PAIs* و *REIs* در نمونه‌های مطالعه بود [32]. در این سایت اطلاعات مربوط به ژن‌های مختلف از جمله جزایر بیماری‌زایی (*PAIs*) و جزایر مقاومت به آنتی‌بیوتیک (*REIs*) مورد بررسی قرار گرفت. توالی‌های *PAIs* شامل انواع مختلف ژن‌های موجود در باکتری‌های مختلف است که بیشتر می‌توان تیپ ۳ سیستم‌های ترشحی در باکتری *Pseudomonas syringae*، سوپر آنتی‌ژن در باکتری *Staphylococcus aureus*، فاکتورهای کلنی در *Vibrio cholerae* و توکسین‌های درونی در *E. coli* را نام برد. طبق نتایج، ژن *put P* با تعداد ۱۷۸ ژن مشابه احتمال انتقال بیشتری را نشان می‌دهد (نمودار ۱). ژن *aac 6* با ۶۶ توالی مشابه، دومین تعداد توالی مشابه را نشان می‌دهد که وجود این توالی‌های مشابه، دلیلی بر انتقال از گونه *E. coli* به گونه‌های دیگر و یا از گونه‌های دیگر به این باکتری است. در رده‌های دوم و سوم ژن‌های *blaTEM* و *blaSHV* که گاهی روی پلاسمید *blaCMY* قرار دارند را در دسته‌های ژنی *PAI* نشان داده است. در پلاسمید *blaCMY* در مجموع ۴۳ ژن شناسایی شده‌اند که قابلیت انتقال دارند. این در حالی است که در بررسی گروه‌های ژنی *REIs* در سایت PAIDB، ژن *blaTEM* بیشترین انتقال و *blaCMY* حدود ۱۶ ژن را نشان داد. ژن *put P* با بیشترین تعداد ژن در گروه ژنی *PAI* دارای میزان کمتری در گروه ژنی *REIs* است (جدول ۲).

نتایج بررسی سایت PredictBias

بررسی در PredictBias، تعدادی ژن مقاوم به آنتی‌فلاوین در باکتری *E. coli* را شناسایی کرد. پیش‌گویی توسط این نرم‌افزار نشان می‌دهد که بین ژن‌های *ECP-1340* تا *ECP-1346* احتمالاً نزدیک ۳ تا ۶ ژن وجود دارند. همچنین بین ژن‌های *ECP-2789* و *ECP-3458* نیز حدود ۲۹ ژن پیش‌گویی شد که محل دقیق این ژن‌ها برای مقابله با مقاومت آنتی‌بیوتیک مشخص نبود، اما با همولوژی بالای ۸۰٪ احتمال اینکه مجموعه این ژن‌ها از یک جد مشترک باشند و یا اینکه در اثر انتقال افقی ایجاد شده باشند نیز وجود داشت.

باکتری اشریشیا کلی از نمونه‌های آلوده بیمارستانی تهیه شد و با استفاده از رنگ‌آمیزی گرم و کشت روی پلیت نوترینت آگار و مشاهده جلای فلزی تایید شد. باکتری‌های مقاوم بیمارستانی و نمونه استاندارد باکتری (*E. coli* ATCC 25229) در محیط نوترینت برات به مدت ۱۶ تا ۱۸ ساعت در انکوباتور شیکردار با دمای ۳۷°C کشت داده شد. وسایل و محیط‌های کشت مورد نیاز برای انجام آزمایشات بعدی تحت فشار و دمای اتوکلاو و به مدت ۲۰ دقیقه استریل شدند.

سنجش حداقل غلظت مهاری (MIC)

محلول سدیم کلرید ۰/۹٪ برای تهیه رقت‌های باکتری از نیم مک‌فارلند تهیه و استریل شد. سپس از پیش‌کشت نیم مک‌فارلند تهیه شد. در پلیت ۹۶ خانه استریل ابتدا به چاهک‌ها ۱۰۰ میکرولیتر محیط کشت اضافه و سپس از غلظت‌های مختلف آنتی‌بیوتیک‌ها در چاهک‌ها ۱۰۰ میکرولیتر اضافه و با پیپتاژ و اضافه کردن به چاهک‌های بعدی رقت‌های مختلف تهیه شد. در مرحله بعد ۱۰۰ میکرولیتر از رقت تهیه شده از نیم مک‌فارلند به هر چاهک اضافه شد. در چاهک‌های کنترل منفی فقط محیط کشت و در چاهک کنترل مثبت محیط کشت و باکتری اضافه شد. بعد از کشت ۱۸ ساعته در انکوباتور شیکردار سنجش اثر آنتی‌بیوتیک‌های مورد مطالعه بر روند رشد باکتری‌ها با دستگاه اسپکتروفتومتر (BioTek: ایالات متحده) در ۶۳۰ نانومتر بررسی شد. همچنین کلیه آزمایش‌ها با ۳ تکرار انجام شدند.

تست آنتی‌بیوگرام

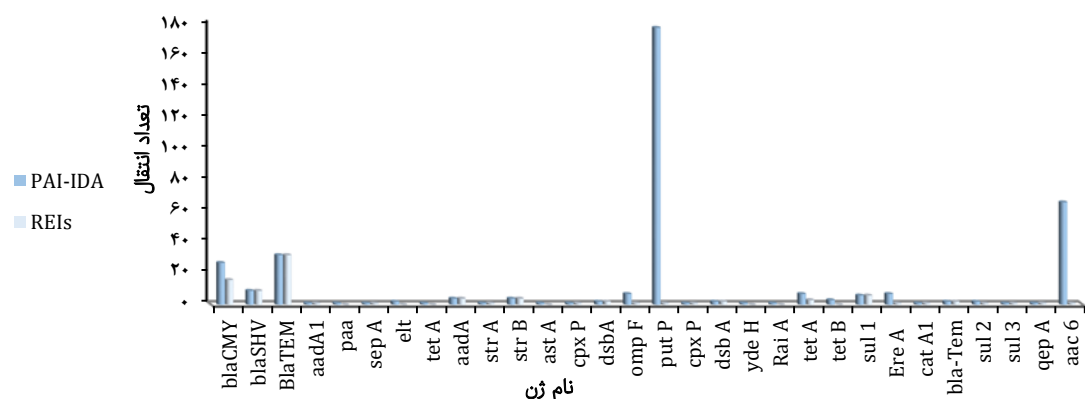
پس از کشت چمنی سوبه‌های استاندارد و مقاوم در محیط نوترینت آگار و قراردادن دیسک‌های آنتی‌بیوتیک‌های آمپی‌سیلین، اگرآسیلین، سفتریاکسون، کانامایسین، نیومایسین و استرپتومایسین کشت باکتری به مدت ۱۶ تا ۱۸ ساعت در انکوباتور با دمای ۳۷°C قرار داده شد. هاله مهار رشد باکتری‌ها نشان‌دهنده اثر مهاری آنتی‌بیوتیک‌ها است.

یافته‌ها

نتایج به صورت کلی در جدول ۱ آورده شده است. در این مطالعه برای بررسی ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک از سایت‌های PAIDB، PredictBias، Alien_Hunter و ACLAME استفاده شد. نتایج که بیشتر براساس درصد بازهای GC در این سایت‌ها مورد بررسی

جدول ۱) نتایج کلی مربوط به ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک مورد بررسی در باکتری *E. coli* در سایت‌های مختلف

سایت	GC کل (درصد)	میزان GC مجموع ORF به کل GC ژنوم (درصد)	GC مجموع (درصد)	تعداد ژن‌های مورد بررسی	تعداد ژن‌های قابل شناسایی
PAIDB	۵۲/۶	۱۵/۳	۵۳/۲	۷۰	۳۲
PredictBias	۵۲/۴	۱۵/۵	۵۱	۶۶	۲۹
Alien-Hunter	۵۴	۱۶/۴	۵۳/۴	۵۷	۲۶
ACLAME	۵۱	۱۵/۴۵	۵۲/۱	۶۸	۲۹

نمودار ۱) آنالیز بیوانفورماتیکی انجام‌شده در سایت PAIDB روی ژن‌های جزایر بیماری‌زایی (PAIs) و جزایر مقاومت به آنتی‌بیوتیک (REIs) موجود در باکتری *E. coli* (با مشخصات ژنی جدول ۲)

ژنوم است. ۱۵٪ این ژن‌های انتقال‌داده‌شده جزء ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌ها هستند. همچنین بررسی‌های بیشتر نشان داد که حدود ۵٪ ژن‌های منتقل‌شده در فرآیند مسیر انتقال پیام و اطلاعات ژنتیکی، ۸٪ در پروسه‌های سلولی، ۴/۸٪ در متابولیسم و ۶/۵٪ در مسیرهای مربوط به فرآیندهای تولید و انتشار نقش داشته‌اند.

نتایج سایت ACLAME

در این سایت بیشتر روی مدل‌های هم‌ردیفی همچون مدل‌های HMMER، NRDB-NCBI، Swiss-Prot و SCOP تمرکز می‌شود و بیش از ۱۶ توالی با عملکردهای مختلف که قابلیت انتقال دارند را شناسایی کرد. ۱۵ جایگاه ژنی که به‌عنوان پذیرنده ژن‌ها با قابلیت انتقال ژن‌های متحرک به‌صورت افقی که روی آنها وجود دارند و ۶ توالی MGE برای باکتری *E. coli* گزارش شده است که در ۴ گروه یا خانواده پروتئینی تقسیم‌بندی می‌شوند. در بررسی انجام‌شده روی MGE که در مقاومت دارویی در باکتری *E. coli* نقش دارد، میزان بالایی انتقال برای ژن‌های گروه *rep* دیده شد (جدول ۳ و شکل ۱). این ژن‌ها عمدتاً ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌هایی مانند آمپی‌سیلین، سفوتاکسیم، استرپتومایسین، آگراسیلین و سفتریاکسون هستند.

در این قسمت بیش از ۴۰۰ خانواده ژنی مختلف که در ارتباط با انتقال افقی ژنی بودند مورد بررسی قرار گرفت که از جمله می‌توان به ژن‌هایی که هم روی ژنوم باکتری و هم روی پلاسمید قرار دارند اشاره کرد (جدول ۳). خانواده مورد بررسی شامل پروتئین‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌هایی مانند سولفامیدها هستند. در جدول ۳ گروه‌های ژنی مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌ها مانند *rep* و *mob* ارایه شده‌اند که مقاومت بالایی دارند. نتایج حاصل از سایت ACLAME برای ژن‌های دارای قابلیت انتقال که مقاومت به آنتی‌بیوتیک را نشان می‌دهند در جدول ۳ آورده شده است. طبق نتایج، از ردیف ۱ تا ۱۹ بیشترین مقدار انتقال در خانواده‌های ژنی ۲۱۵، ۲۳۶ و ۶۷۹ وجود دارد. اندازه اکثر این ژن‌ها کمتر از ۱۰۰۰ نوکلئوتید است که براساس اصول احتمال انتقال افقی بیشتر برای توالی‌های با اندازه کوچکتر رخ می‌دهد (جدول‌های ۱ و ۳ و شکل ۱).

جدول ۲) پیش‌گویی ژن‌های انتقال‌یافته در باکتری *Escherichia coli* در سایت

PAIDB		
اسامی ژن‌ها	PAI	REIs
<i>blaCMY</i>	۲۷	۱۶
<i>blaSHV</i>	۹	۹
<i>BlaTEM</i>	۳۲	۳۲
<i>aadA1</i>	۱	۱
<i>paa</i>	۱	صفر
<i>sep A</i>	۱	۱
<i>elt</i>	۲	صفر
<i>tet A</i>	۱	صفر
<i>aadA</i>	۴	۴
<i>str A</i>	۱	۱
<i>str B</i>	۴	۴
<i>ast A</i>	۱	صفر
<i>cpx P</i>	۱	۱
<i>dsbA</i>	۲	۲
<i>omp F</i>	۷	۱
<i>put P</i>	۱۷۸	۱
<i>cpx P</i>	۱	۱
<i>dsb A</i>	۲	۲
<i>yde H</i>	۱	صفر
<i>Rai A</i>	۱	صفر
<i>tet A</i>	۷	۳
<i>tet B</i>	۳	صفر
<i>sul 1</i>	۶	۶
<i>Ere A</i>	۷	۱
<i>cat A1</i>	۱	۱
<i>bla-Tem</i>	۲	۲
<i>sul 2</i>	۲	۱
<i>sul 3</i>	۱	۱
<i>qep A</i>	۱	۱
<i>aac 6</i>	۶۶	۱

بررسی در نرم‌افزار Alien-Hunter

در بررسی در نرم‌افزار Alien-Hunter نتایج حاصل حدود ۳۸۰ ژن از مجموع ۴۳۰۰ ژن *ORF* جزء *HGT* محسوب شدند که حدود ۱۰/۵٪

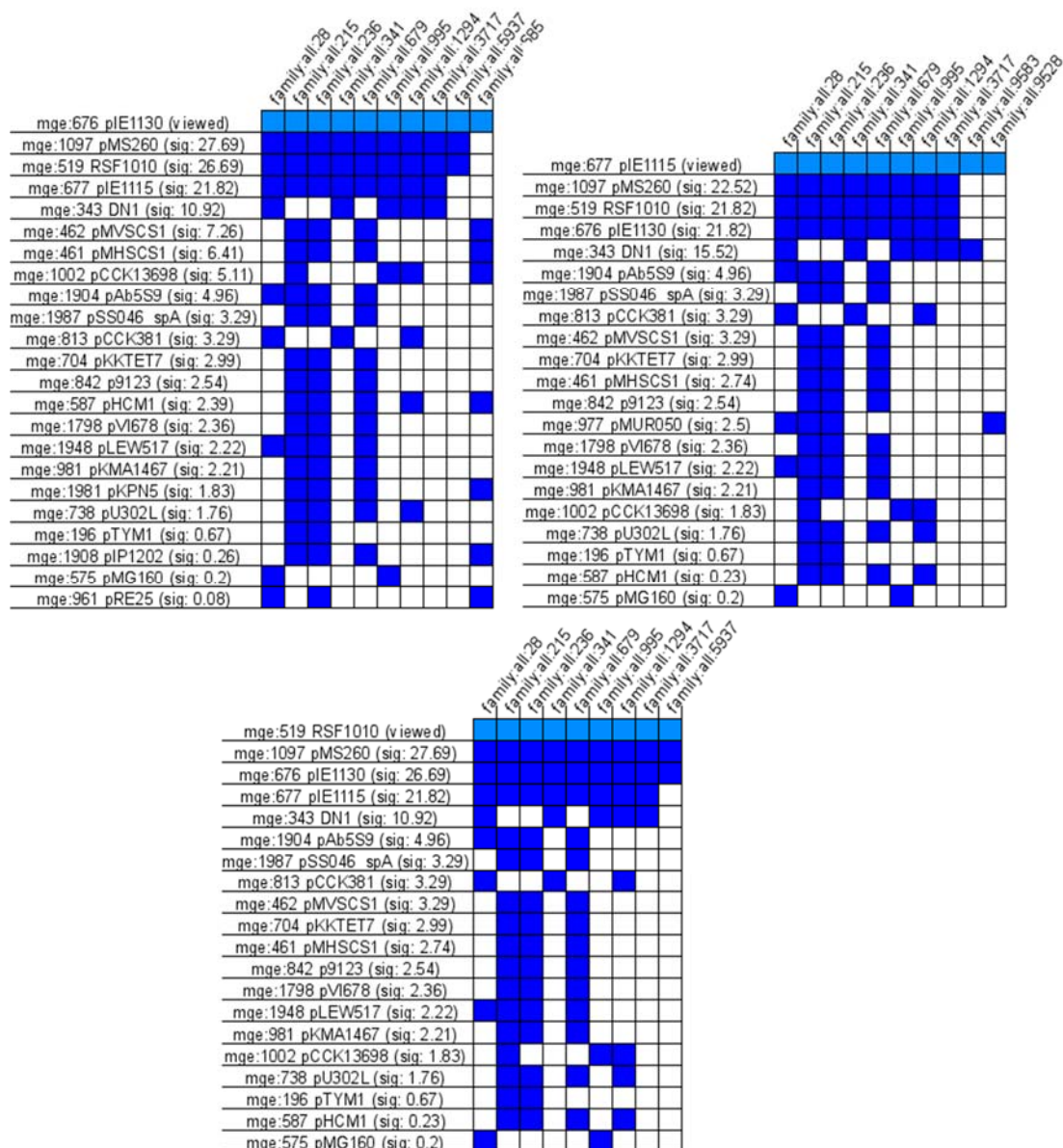
نتایج سنجش مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها در باکتری‌های استاندارد و بیمارستانی

پس از بررسی‌های بیوانفورماتیکی و شناسایی ژن‌های ایجاد مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها که با مکانیزم انتقال افقی انتقال پیدا می‌کنند، در شرایط آزمایشگاهی اثر آنتی‌بیوتیک‌ها روی باکتری مقاوم بیمارستانی و استاندارد با دو روش سنجش قطر هاله برای آنتی‌بیوتیک‌های دیسکی و MIC برای آنتی‌بیوتیک‌های محلول سنجیده شد (شکل‌های ۲ و ۳). نتایج حاصل از مطالعات آزمایشگاهی نشانگر مقاومت بیشتر باکتری بیمارستانی نسبت به سویه استاندارد است (جدول‌های ۴ و ۵). همچنین مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌های دارای میزان بالای انتقال افقی بیشتر دیده شد. ژن‌های *blaSHV* و *blaTEM* که در بررسی‌های بیوانفورماتیکی بیشترین ژن‌های انتقال‌یافته بودند در نتایج مقاومت‌سنجی در آزمایشگاه هم باعث مقاومت باکتری‌های مورد مطالعه شده‌اند. نتایج نمونه کشت‌شده نشان می‌دهد که در نمونه‌های بیمارستانی دارای ژن‌های *blaTEM* (که در آن ژن مقاوم به آنتی‌بیوتیک

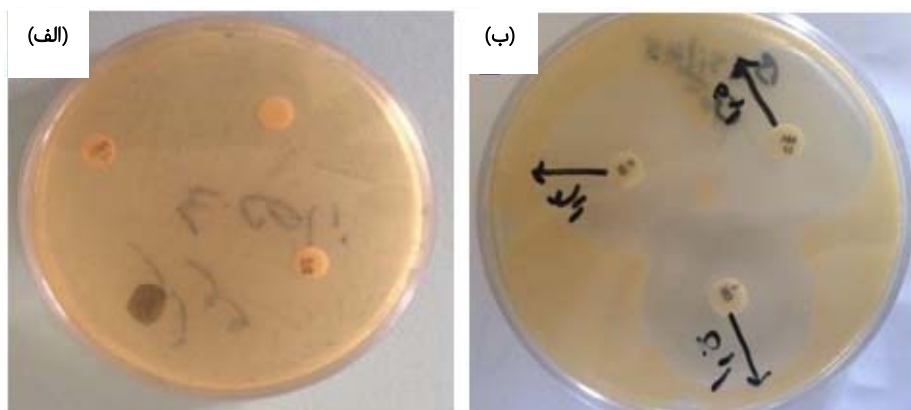
آمی‌سیلین وجود داشت) میزان شعاع هاله مهار رشد باکتری استاندارد ۱/۴ سانتی‌متر است (شکل ۲). در مورد آنتی‌بیوتیک‌های آگراسیلین و پنی‌سیلین مشاهده شد که این باکتری‌ها حامل ژن‌های مقاوم *blaSHV* و *blaCHV* روی پلاسمید *blaCMY* هستند (شکل ۳). در جدول ۴ آنتی‌بیوتیک‌ها و ژن‌های مسئول بروز مقاومت در برابر آنها ذکر شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود باکتری بیمارستانی در گذر زمان نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها مقاوم شده است. *blaCMY* حاوی تعداد زیادی ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک است که در سایت‌های ACLAME و PredictBias با عنوان‌های *repA* تا *C* گزارش شده است که در نتایج نمونه‌های آزمایشگاهی تست‌شده نیز وجود مقاومت می‌تواند دلیلی برای انتقال این ژن‌ها باشد (شکل ۲). همچنین شکل ۳ چهار نمونه مختلف باکتری /شریشیا کلی بیمارستانی را نشان می‌دهد که به همه آنتی‌بیوتیک‌ها به جز سفتریاکسون حساس بودند، هرچند برای سفتریاکسون نیز قطر هاله‌های متفاوتی نشان می‌دهند.

جدول ۳) نتایج حاصل از بررسی ژن‌های دخیل در مقاومت به آنتی‌بیوتیک در باکتری *E. coli* در سایت ACLAME

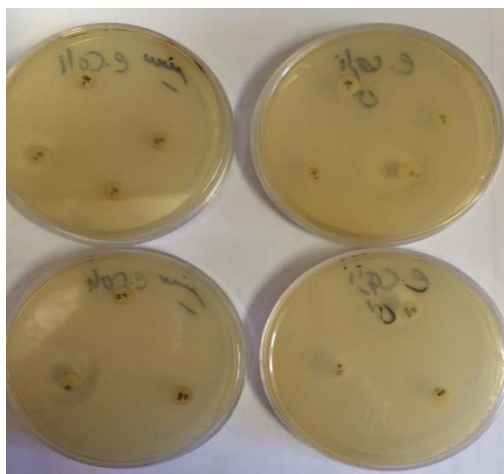
نام در بانک ژن	جایگاه ژنومی	اندازه	نام ژن	ردیف
GenBank: GeneID:1449621	458..730	۲۷۳	<i>mobC</i>	۱
GenBank: GeneID:1449619	913..3024	۲۱۱۲	<i>mobA</i>	۲
GenBank: GeneID:1449620	1661..2071	۴۱۱	<i>mobB</i>	۳
GenBank: GeneID:1449623	2047..3024	۹۷۸	<i>repB</i>	۴
GenBank: GeneID:1449629	3080..3286	۲۰۷	<i>cac</i>	۵
GenBank: GeneID:1449622	3315..4154	۸۴۰	<i>repA</i>	۶
GenBank: GeneID:1449624	4042..4986	۹۴۵	<i>repC</i>	۷
GenBank: GeneID:1449627	5875..6690	۸۱۶	<i>sulII</i>	۸
GenBank: GeneID:1449618	6757..7398	۶۴۲	<i>catIII</i>	۹
GenBank: GeneID:1449625	7468..8271	۸۰۴	<i>strA</i>	۱۰
GenBank: GeneID:1449626	8271..9107	۸۳۷	<i>strB</i>	۱۱
GenBank: GeneID:1449628	9443..10258	۸۱۶	<i>aph(3')-I</i>	۱۲
GenBank: GeneID:874995	1..288	۲۸۸	<i>mobC</i>	۱۳
GenBank: GeneID:874994	470..2581	۲۱۱۲	<i>mobA</i>	۱۴
GenBank: GeneID:874998	1218..1628	۴۱۱	<i>mobB</i>	۱۵
GenBank: GeneID:874996	1625..2581	۹۵۷	<i>repB</i>	۱۶
GenBank: GeneID:3251142	2649..2885	۲۳۷	Undefined	۱۷
GenBank: GeneID:874990	2951..3790	۸۴۰	<i>repA</i>	۱۸
GenBank: GeneID:874997	3777..4628	۸۵۲	<i>repC</i>	۱۹
GenBank: GeneID:874999	5161..5964	۸۰۴	<i>linB-like</i>	۲۰
GenBank: GeneID:874991	7995..8810	۸۱۶	<i>sulII</i>	۲۱
GenBank: GeneID:874993	8979..9782	۸۰۴	<i>strA</i>	۲۲
GenBank: GeneID:874992	9782..10618	۸۳۷	<i>strB</i>	۲۳
GenBank: GeneID:2641680	10198..10902	۷۰۷	<i>cl</i>	۲۴
GenBank: GeneID:2641656	11016..11249	۲۳۳	<i>cro</i>	۲۵
GenBank: GeneID:2641678	11388..11684	۲۹۶	<i>cII</i>	۲۶
GenBank: GeneID:4397465	6060..6629	۵۷۰	<i>ant</i>	۲۷
GenBank: GeneID:2716948	2767..3051	۲۸۵	<i>mobC</i>	۲۸
GenBank: GeneID:2716949	3250..5379	۲۱۳۰	<i>mobA</i>	۲۹
GenBank: GeneID:2716942	3998..4411	۴۱۴	<i>mobB</i>	۳۰
GenBank: GeneID:2716943	4408..5379	۹۷۲	<i>repB</i>	۳۱
GenBank: GeneID:2716948	2767..3051	۲۸۵	<i>mobC</i>	۳۲

شکل ۱) آنالیز انتقال ۴ گروه خانواده ژنی MGE در سایت ACLAME روی ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌ها در باکتری *E. coli* مانند آمپی‌سیلین، سفوتاکسیم، استرپتومایسین، آگزاسیلین و سفتریاکسون (براساس جدول ژنی شماره ۳)؛ نقاط آبی نشان‌دهنده شناسایی ژن‌های انتقال‌دهنده توسط نرم‌افزارهای سایت ACLAME که در زیر ستون گروه ژنی مشخص شده است، هستند.

شکل ۲) الف) باکتری بیمارستانی مقاوم به آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلین، آگزاسیلین و آمپی‌سیلین؛ ب) باکتری استاندارد / شیرشیا کلی حساس به آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلین، آگزاسیلین و آمپی‌سیلین

شکل ۳) نمونه‌های بیمارستانی حساس به همه آنتی‌بیوتیک‌ها

جدول ۴) نتایج MIC برای آنتی‌بیوتیک‌های محلول

آنتی‌بیوتیک	مکانیزم	ژن‌های مقاومت	غلظت موثر در باکتری استاندارد (میکروگرم)	غلظت موثر در باکتری بیمارستانی
جنتامایسین	پروتئین‌سازی	<i>Acc(3)</i>	۵	مقاوم
آمیکاسین	پروتئین‌سازی	-	۰/۷۵	۷/۵
سیپروفلوکساسین	آسیب به DNA	<i>qnrC, qnrD, qnrS, qnrB</i>	۰/۷۵	۰/۷۵
کوآموکسی‌کلاو	دیواره	<i>blaCMY</i> و <i>blaSHV</i>	۰/۷۵	۷/۵
اریترومایسین	پروتئین‌سازی	<i>Ere(A)</i>	۳۰	۴۰
سفتراکس	دیواره	<i>blaCMY, blaSHV</i>	۰/۳۲۵	۷

جدول ۵) سنجش قطر هاله دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی

آنتی‌بیوتیک	مکانیزم	ژن‌های مقاومت	هاله در باکتری استاندارد	هاله در باکتری بیمارستانی
سفتواکسیم	دیواره	<i>blaSHV, blaCMY</i>	۱/۵	۱/۱
اگزاسیلین	دیواره	<i>blaCMY, blaSHV</i>	۱	-
پنی‌سیلین	دیواره	<i>blaCMY, blaCHV</i>	۱/۱	-
آمپی‌سیلین	دیواره	<i>BlaTEM</i>	۱/۴	-
نتومایسین	پروتئین‌سازی	-	۱/۳	۱
استرپتومایسین	پروتئین‌سازی	<i>aadA1</i>	۱	-
کانامایسین	پروتئین‌سازی	-	۱/۱	-
سفترایکسون	دیواره	-	۱/۸	۱/۲

بحث

REIs و *PAIs* جایگاه‌های بسیار مهمی روی ژنوم هستند که در مراحل مختلف انتقال افقی ژن‌ها و همچنین تکامل باکتری‌ها نقشی اساسی دارند^[9]. ژن‌های زیادی مانند ژن‌های فاکتورهای رونویسی و پروتئین‌های انتقال‌دهنده اسیدآمینها همچون *putP* در باکتری *E. coli* شناسایی شده‌اند که توسط سیستم انتقال افقی منتقل شده‌اند^[27, 28]. در بررسی‌هایی روی این باکتری، نشان داده شده است که حدود ۷۵۵ ژن توسط انتقال افقی انتقال یافته‌اند. نتایج انتقال افقی برای بعضی ژن‌های مقاومت در باکتری *E. coli* می‌تواند نقش مهمی در متابولیسم میزبان و باکتری‌های پذیرنده ژن‌ها داشته باشد. پروتئین *put P* که به‌عنوان عامل انتقال‌دهنده پرولین در دیواره سلولی باکتری *E. coli* است^[36]، بیشترین میزان انتقال را به خود اختصاص داده است. ژن *aac 6* یکی از ژن‌های مهم در ارتباط با آنتی‌بیوتیک کینولون در این باکتری است که با

برآوردها نشان می‌دهند حدود ۱۷٪ ژنوم باکتری *E. coli* با استفاده از انتقال افقی انتقال پیدا کرده است^[33]. بیشتر این ژن‌ها مربوط به متابولیسم، مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها و همزیستی هستند^[34]. MGE از طریق عناصر القایی در عملکرد ژن‌ها تغییر ایجاد می‌کند. انتقال بیشتر مربوط به توالی‌هایی با درصد بیشتر بازهای GC و همچنین کدهای ژنتیکی ترجیحی، توالی‌های ترجیحی اسیدآمین و جایگاه‌های خاص ژن‌ها روی ژنوم پیش‌گویی می‌شود^[35]. از نرم‌افزارهای مختلف برای پیش‌گویی براساس میزان بازهای GC استفاده می‌شود که می‌توان به SIGI-HMM^[13]، IslandPath^[14]، PAI-IDA^[15]، Centroid^[16]، Alien_Hunter^[17]، MibolomeFinder^[18]، IslandPick^[19]، EDIG^[20]، GIST^[21] و IslandViewer^[22] اشاره کرد.

ژن‌های قابل انتقال شناسایی شدند. بررسی ژن‌ها در ACLAME برای ژن‌های ردیف ۱ تا ۱۹ بیشترین مقدار انتقال را نشان می‌دهد که عمده‌تاً اندازه این ژن‌ها کمتر از ۱۰۰۰ نوکلئوتید است و براساس اصول احتمال امکان انتقال افقی بیشتری را نشان می‌دهد. در هر دو سایت PredictBias و ACLAME تعداد زیادی ژن *repA*، *repB* و *repC* روی پلاسمیدهای *blaCMY* مشاهده شد^[39] که باعث مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها شده است و در نتایج پیش‌گویی مطالعه حاضر نیز تایید شد. همچنین نتایج سنجش مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها در باکتری استاندارد و بیمارستانی بعد از بررسی‌های بیوانفورماتیکی و شناسایی ژن‌های ایجاد مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها که با مکانیزم انتقال افقی انتقال پیدا می‌کنند نشانگر مقاومت بیشتر باکتری بیمارستانی نسبت به سویه استاندارد بود و مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌هایی که میزان بالایی انتقال افقی را نشان می‌دهند بیشتر دیده شد. ژن‌های *blaSHV*، *blaCMY* و *blaTEM* که در بررسی‌های بیوانفورماتیکی بیشترین ژن‌های انتقال‌یافته بودند عمده‌تاً ژن‌های کدکننده پروتئین‌هایی هستند که از تخریب دیواره جلوگیری می‌کنند. نهایتاً می‌توان ادعا کرد که از آنجایی که درصد انتقال ژن‌های دخیل در مقاومت در سایت‌های بیوانفورماتیکی قابل توجه است، باکتری *E. coli* در گذر زمان از طریق روش‌های مختلفی شامل انتقال افقی و جهش، مقاومت کسب کرده و روز به روز به آنتی‌بیوتیک‌های مختلف مقاوم شده است.

تشکر و قدردانی: نویسندگان تشکر و قدردانی خود را از معاونت پژوهشی دانشگاه ملایر به‌دلیل حمایت از طرح تحقیقاتی اعلام می‌کنند.

تأییدیه اخلاقی: نویسندگان نهایت تلاش خود در ارایه صحیح داده‌ها در جهت اخلاق حرفه‌ای علمی را کرده‌اند.

تعارض منافع: هیچ‌گونه تعارض منافی وجود ندارد.

سهم نویسندگان: سعیده قیاسوند (نویسنده اول)، نگارنده مقدمه/پژوهشگر اصلی/نگارنده بحث (۵۰٪)؛ اکبر واثقی (نویسنده دوم)، نگارنده مقدمه/روش‌شناس/پژوهشگر کمکی (۳۰٪)؛ فیروزه علویان (نویسنده سوم)، پژوهشگر کمکی/تحلیلگر آماری/نگارنده بحث (۲۰٪)

منابع مالی: معاونت پژوهشی دانشگاه ملایر حمایت مالی این طرح تحقیقاتی را بر عهده داشته است.

منابع

- 1- Levine MM. Escherichia coli that cause diarrhea: Enterotoxigenic, enteropathogenic, enteroinvasive, enterohemorrhagic, and enteroadherent. J Infect Dis. 1987;155(3):377-89.
- 2- Bell JM, Turnidge JD, Gales AC, Pfaller MA, Jones RN, Sentry APAC Study Group. Prevalence of extended spectrum β -lactamase (ESBL)-producing clinical isolates in the Asia-Pacific region and South Africa: Regional results from SENTRY antimicrobial surveillance program (1998-99). Diagn Microbiol Infect Dis. 2002;42(3):193-8.
- 3- Hacker J, Kaper JB. Pathogenicity islands and the evolution of microbes. Annu Rev Microbiol. 2000;54(1):641-79.
- 4- Crisp A, Boschetti C, Perry M, Tunnacliffe A, Micklem G. Expression of multiple horizontally acquired genes is a

انتقال به ۶۶ گروه ژنی نقش بسیار زیادی در مقاومت سایر گونه‌ها داشته است. عمده‌تاً ژن *aac 6* به‌صورت گروه‌های ژنی (کلاسترهای ژنی) و از طریق ژن‌های *qnrB6*، *qnrS1*، *qepA*، *lb-cr* و *qnrB4* می‌تواند نقش مقاومت به آنتی‌بیوتیک را ایفا کنند^[37]. وجود ژن‌های *blaTEM* در ۸۸٪ ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک به‌خصوص آمپی‌سیلین در باکتری‌های *E. coli* گزارش شده است. نتایج بررسی‌های بیوانفورماتیکی مطالعه حاضر نیز در تایید این موضوع نشان داد که حدود ۳۵ گروه ژنی *REIs* و *PAI*، با ژن *blaTEM* در سایت PAIDB مشابهت دارند. حدود ۲۵ سویه *E. coli* دارای مقاومت به آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین هستند^[38, 39]. نتایج این مطالعه نشان داد که ژن *put P* با بیشترین تعداد ژن در گروه ژنی *PAI* میزان کمتری را در گروه ژنی *REIs* دارد. همچنین در این بررسی در سایت PredictBias تعدادی ژن مقاوم به آنتی‌فلوپین در باکتری *E. coli* بین ژن‌های *ECP-1340* تا *ECP-1346* و همچنین بین ژن‌های *ECP-2789* و *ECP-3458* پیش‌گویی شد که با بررسی نتایج همولوژی بالای ۸۰٪ در این جایگاه احتمال اینکه مجموعه این ژن‌ها از یک جد مشترک باشند و یا اینکه در اثر انتقال افقی ایجاد شده باشند نیز وجود دارد. استفاده از نرم‌افزارهای مختلف به‌منظور تایید انتقال افقی یک ژن یا مجموعه‌ای از ژن‌ها بسیار مفید است. امر قابل توجه این است که با وجود اینکه هر نرم‌افزار با استفاده از پارامترهای مختلفی داده‌ها را آنالیز می‌کند، اما نتایج می‌توانند یکسان باشند. یکی از نرم‌افزارهای دیگری که مورد مطالعه قرار گرفت Alien-Hunter بود که حدود ۳۸۰ ژن (حدود ۱۰/۵٪ ژنوم) به جز *HGT* را محاسبه کرد که می‌تواند به‌دلیل حساسیت بالای این نرم‌افزار و همچنین بررسی و محاسبه بیش از پنج پارامتر باشد. نتایج نشان داد که مقدار قابل ملاحظه‌ای از مجموع این ژن‌ها مربوط به ژن‌های مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها هستند. همچنین در مجموع ۲۴/۳٪ موارد انتقالی مربوط به پروسه‌های انتقال پیام و اطلاعات ژنتیکی، پروسه‌های سلولی، متابولیسم، فرآیندهای تولید و انتشار و مکانیزم اساسی سلولی هستند که می‌توانند در فرآیندهای مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها در مهمان و میزبان نقش بیشتری داشته باشند. بررسی‌های سایت ACLAME که بیشتر روی مدل‌های هم‌ردیفی مانند HMMER، NRDB-NCBI، Swiss-Prot و SCOP تمرکز دارد و شناسایی توالی‌های مشابه را در گونه‌های مختلف در نظر می‌گیرد، بیش از ۱۶ توالی را شناسایی کرد. ۶ توالی MGE در میزبان‌های مختلف که جزء ۴ گروه پروتئینی و عمده‌تاً ژن‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک هستند و همچنین امکان انتقال انواع ژن‌ها به‌صورت افقی را دارند برای باکتری *E. coli* مشاهده شد. با توجه به بررسی‌های بیشتر در سایت ACLAME می‌توان بیش از چندین خانواده ژنی مختلف که در ارتباط با انتقال افقی ژنی بودند را مشاهده کرد. از جمله می‌توان به ژن‌هایی که هم روی ژنوم باکتری و هم روی پلاسمید قرار دارند اشاره کرد. ژن‌های روی پلاسمیدها مانند *blaCMY* در سایت PredictBias با بیش از ۶۶ مورد از

Res. 2015;43(W1):W104-8.

- 23- Ragan MA. On surrogate methods for detecting lateral gene transfer. *FEMS Microbiol Lett.* 2001;201(2):187-91.
- 24- Gogarten JP, Doolittle WF, Lawrence JG. Prokaryotic evolution in light of gene transfer. *Mol Biol Evol.* 2002;19(12):2226-38.
- 25- Olendzenski L, Zhaxybayeva O, Gogarten JP. What's in a tree? Does horizontal gene transfer determine microbial taxonomy?. In: Seckbach J, editor. *Symbiosis: Mechanisms and model systems.* Dordrecht: Springer; 2001. pp. 65-79.
- 26- Langille MG, Hsiao WW, Brinkman FS. Detecting genomic islands using bioinformatics approaches. *Nat Rev Microbiol.* 2010;8(5):373-82.
- 27- Thomas CM, Nielsen KM. Mechanisms of, and barriers to, horizontal gene transfer between bacteria. *Nat Rev Microbiol.* 2005;3(9):711-21.
- 28- Price MN, Dehal PS, Arkin AP. Horizontal gene transfer and the evolution of transcriptional regulation in *Escherichia coli*. *Genome Biol.* 2008;9(1):R4.
- 29- Taoka M, Yamauchi Y, Shinkawa T, Kaji H, Motohashi W, Nakayama H, et al. Only a small subset of the horizontally transferred chromosomal genes in *Escherichia coli* are translated into proteins. *Mol Cell Proteom.* 2004;3(8):780-7.
- 30- Pundhir S, Vijayvargiya H, Kumar A. PredictBias: A server for the identification of genomic and pathogenicity islands in prokaryotes. *Silico Biol.* 2008;8(3,4):223-34.
- 31- Lepplae R, Hebrant A, Wodak SJ, Toussaint A. ACLAME: A CLAssification of Mobile genetic Elements. *Nucleic Acids Res.* 2004;32(suppl-1):D45-9.
- 32- Yoon SH, Park YK, Kim JF. PAIDB v2.0: Exploration and analysis of pathogenicity and resistance islands. *Nucleic Acids Res.* 2015;43(D1):D624-30.
- 33- Zhang R, Zhang CT. A systematic method to identify genomic islands and its applications in analyzing the genomes of *Corynebacterium glutamicum* and *Vibrio vulnificus* CMCP6 chromosome I. *Bioinformatics.* 2004;20(5):612-22.
- 34- De Brito DM, Maracaja-Coutinho V, De Farias ST, Batista LV, Do Rêgo TG. A novel method to predict genomic islands based on mean shift clustering algorithm. *PLoS One.* 2016;11(1):e0146352.
- 35- Greub G, Collyn F, Guy L, Roten CA. A genomic island present along the bacterial chromosome of the *Parachlamydiaceae* UWE25, an obligate amoebal endosymbiont, encodes a potentially functional F-like conjugative DNA transfer system. *BMC Microbiol.* 2004;4(1):48.
- 36- Bracher S, Schmidt CC, Dittmer SI, Jung H. Core transmembrane domain 6 plays a pivotal role in the transport cycle of the sodium/proline symporter PutP. *J Biol Chem.* 2016;291(50):26208-15.
- 37- Ruiz E, Sáenz Y, Zarazaga M, Rocha-Gracia R, Martínez-Martínez L, Arlet G, et al. qnr, aac (6)-Ib-cr and qepA genes in *Escherichia coli* and *Klebsiella* spp.: Genetic environments and plasmid and chromosomal location. *J Antimicrob Chemother.* 2012;67(4):886-97.
- 38- Bailey JK, Pinyon JL, Anantham S, Hall RM. Distribution of the bla TEM gene and bla TEM-containing transposons in commensal *Escherichia coli*. *J Antimicrob Chemother.* 2011;66(4):745-51.
- 39- Waack S, Keller O, Asper R, Brodag T, Damm C, Fricke WF, et al. Score-based prediction of genomic islands in prokaryotic genomes using hidden Markov models. *BMC Bioinform.* 2006;7(1):142.

hallmark of both vertebrate and invertebrate genomes. *Genome Biol.* 2015;16(1):50.

- 5- Garcia-Vallvé S, Romeu A, Palau J. Horizontal gene transfer in bacterial and archaeal complete genomes. *Genome Res.* 2000;10(11):1719-25.
- 6- Whitaker JW, McConkey GA, Westhead DR. The transferome of metabolic genes explored: Analysis of the horizontal transfer of enzyme encoding genes in unicellular eukaryotes. *Genome Biol.* 2009;10(4):R36.
- 7- Moran Y, Fredman D, Szczesny P, Grynberg M, Technau U. Recurrent horizontal transfer of bacterial toxin genes to eukaryotes. *Mol Biol Evol.* 2012;29(9):2223-30.
- 8- Coelho MA, Gonçalves C, Sampaio JP, Gonçalves P. Extensive intra-kingdom horizontal gene transfer converging on a fungal fructose transporter gene. *PLoS Genet.* 2013;9(6):e1003587.
- 9- Davies J, Davies D. Origins and evolution of antibiotic resistance. *Microbiol Mol Biol Rev.* 2010;74(3):417-33.
- 10- Čížman M. The use and resistance to antibiotics in the community. *Int J Antimicrob Agents.* 2003;21(4):297-307.
- 11- Sáenz Y, Brinas L, Domínguez E, Ruiz J, Zarazaga M, Vila J, et al. Mechanisms of resistance in multiple-antibiotic-resistant *Escherichia coli* strains of human, animal, and food origins. *Antimicrob Agents Chemother.* 2004;48(10):3996-4001.
- 12- Tsirigos A, Rigoutsos I. A new computational method for the detection of horizontal gene transfer events. *Nucleic Acids Res.* 2005;33(3):922-33.
- 13- Waack S, Keller O, Asper R, Brodag T, Damm C, Fricke WF, et al. Score-based prediction of genomic islands in prokaryotic genomes using hidden Markov models. *BMC Bioinform.* 2006;7(1):142.
- 14- Hsiao W, Wan I, Jones SJ, Brinkman FS. IslandPath: Aiding detection of genomic islands in prokaryotes. *Bioinformatics.* 2003;19(3):418-20.
- 15- Tu Q, Ding D. Detecting pathogenicity islands and anomalous gene clusters by iterative discriminant analysis. *FEMS Microbiol Lett.* 2003;221(2):269-75.
- 16- Rajan I, Aravamuthan S, Mande SS. Identification of compositionally distinct regions in genomes using the centroid method. *Bioinformatics.* 2007;23(20):2672-7.
- 17- Vernikos GS, Parkhill J. Interpolated variable order motifs for identification of horizontally acquired DNA: Revisiting the *Salmonella* pathogenicity islands. *Bioinformatics.* 2006;22(18):2196-203.
- 18- Ou HY, He X, Harrison EM, Kulasekara BR, Thani AB, Kadioglu A, et al. MobilomeFINDER: Web-based tools for in silico and experimental discovery of bacterial genomic islands. *Nucleic Acids Res.* 2007;35(suppl-2):W97-104.
- 19- Langille MG, Hsiao WW, Brinkman FS. Evaluation of genomic island predictors using a comparative genomics approach. *BMC Bioinform.* 2008;9(1):329.
- 20- Che D, Hasan MS, Wang H, Fazekas J, Huang J, Liu Q. EGID: An ensemble algorithm for improved genomic island detection in genomic sequences. *Bioinformation.* 2011;7(6):311.
- 21- Hasan MS, Liu Q, Wang H, Fazekas J, Chen B, Che D. GIST: Genomic island suite of tools for predicting genomic islands in genomic sequences. *Bioinformation.* 2012;8(4):203.
- 22- Dhillon BK, Laird MR, Shay JA, Winsor GL, Lo R, Nizam F, et al. IslandViewer 3: More flexible, interactive genomic island discovery, visualization and analysis. *Nucleic Acids*